

Amersfoort, Leusden en Bunschoten werken nu samen op het gebied van de archeologie

Francien Snieder

De zorg voor het archeologisch erfgoed is door de Nederlandse ondertekening van het Verdrag van Malta (ook bekend onder Verdrag van Valletta) in 1992 hoger op de agenda gekomen. Vervolgens zijn deze Europese afspraken vertaald in de Nederlandse wetgeving: de Wet op de Archeologische Monumentenzorg, die in werking is sinds 1 september 2007. Voornaamste verandering ten opzichte van het eerdere Nederlands archeologiebeleid, is dat nu de verantwoordelijkheid voor het archeologisch erfgoed bij de gemeenten ligt. De gemeenten dienen zelf beleid te voeren op dit gebied en hebben daartoe het instrument van het bestemmingsplan. Bij vaststelling van bestemmingsplannen moet de gemeente rekening houden met bekende en te verwachten archeologische waarden.

Niet iedere gemeente heeft de mogelijkheden hiervoor een archeoloog in dienst te hebben. Een oplossing is dan een samenwerkingsverband aan te gaan met een buurgemeente. Indien die buurgemeente, Amersfoort in dit geval, beschikt over een archeologische dienst met kennis en jarenlange ervaring, ligt het voor de hand hierop een beroep te doen.

De gemeente Leusden deed dit al sinds 2001; Amersfoort gaf beleidsadviezen en daarnaast hebben de Amersfoortse archeologen opgravingen in Leusden uitgevoerd. Ook Bunschoten heeft contact gelegd met de gemeente Amersfoort voor de zorg voor het archeologisch erfgoed.

Met de komst van de nieuwe wet kunnen gemeentelijk archeologen echter in principe alleen archeologisch onderzoek verrichten binnen de eigen gemeentegrenzen. De gemeente krijgt een opgravingsvergunning, die door het rijk wordt verleend als aan een aantal voorwaarden – tav kwaliteit en voldoende personeel - is voldaan. Amersfoort beschikt over deze opgravingsbevoegdheid. Maar er is toch een mogelijkheid als gemeentelijk archeologische dienst graafwerk te verrichten in andere gemeenten en dat is door een samenwerkingsovereenkomst met de betreffende gemeente aan te gaan. Zowel met Leusden als met Bunschoten heeft Amersfoort dit voorjaar een contract gesloten voor samenwerking op het gebied van de archeologie. Op grond van deze contracten heeft Amersfoort vervolgens uitbreiding van de opgravingsbevoegdheid bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed aangevraagd. Deze is verleend en nu kan de Amersfoortse gemeentelijke dienst ook opgravingen doen in Leusden en Bunschoten.

In Amersfoort gaan al 25 jaar lang archeologiebeleid en uitvoering (opgravingen) hand in hand, en nu kan ook in Leusden en Bunschoten op deze wijze met het erfgoed worden omgegaan. Het gunstige van deze situatie is dat juist de opeenstapeling van gegevens die de archeologisch onderzoeken oplevert, het geven van adequate beleidsadviezen mogelijk maakt; de meest actuele stand van kennis is direct voor handen bij degene die de beleidsadviezen opstelt.

In deze zomer zullen archeologisch onderzoeken, uitgevoerd door de stadsarcheologen van Amersfoort, plaatsvinden in de Dorpsstraat van Bunschoten en vervolgens in het gebied de Schammer te Leusden.